

13.9.63, יום א'

בבוקר באו אצלי חדי, כחריאל טלומון (מי שהיה שגרירנו ברומניה - חוזר לאחוזתו) ויוסף יעקבסון. יוסף מחאונן כי החימנים ברחובות אם כי חלק מהם נחשפו - אינם מחקמים בחינוך, ואין ביניהם אף אחד בוגר האוניברסיטה. הוא מציע לי להיפגש עם 2-3 מאנשי השכונה החימניה לשיחה גלויה-לב. הסכמתי. מכחריאל שמעתי כמה פרטים על 4 הדורות של ה.מ. טלומון וממנו נודע לי כי פאטי (הרכבי) הוא נכדו של יהושע שטמפר (אמו היתה בחו של שטמפר) שאלתי יוסף על יוסף טפיר. הוא טבור שהקרקע נשמטה מחחו רגליו לאחר האיחוד עם הפרוגרטיביס. השלטון במפלגה הליברלית עבר לאנשי העובד הציוני - קול וחבריו, גם השגויים שחלו בחקלאות - נטלו ממנו כל חשיבות. יש מועצות רשמיות לכל דבר - לשיווק ועוד.

סיפרתי לטרי על החלטתי לקבל הזמנת הוטשינס לטנסה ברברה. הוא מחנגד ומבקש לעכב מברק חשובתי (לחמהוני לא נשלח עדיין, אם עוד אחסול ביקשתי אח חיים לטלגרף. הנימוק העיקרי - שלא אוכל לבוא לאמריקה מבלי שאוזמן לבית הלבן ואפגש עם היהודים במרכזים העיקריים - שיקגו, לוס אנגלוס, בוטסון, ניו-יורק. לדעתי המוסד של הוטשינס בסנסה ברברה לא חשוב. הוא קיבל 10 מיליון דולר מקרן פורד אבל אין ערך רב למוסד. אמרתי לו שהמברק ישלח ואסע לטנסה ברברה, כי הוטל עלי לדבר על דימוקרטיה בעולם, ויש לי צורך נפשי להסביר הסיטואציה העולמית ומקומה של טין בעולם בעתיד הבלתי רחוק. איני זקוק להזמנה לביה הלבן כי אני עכשיו איש פרטי, אבל אני מוכן להיפגש בניו-יורק עם ראשי היהדות לשיחה בעיקר על החינוך בישראל וערך הדבר ליהדות העולם.

יוסף יעקבסון סבור שהרווחה גדלה בארץ, רבים מתעשרים, לא רק

סוחרים מגרשים אלא גם בעלי תעשייה, קבלנים, סוחרים ובעלי מלאכה. -

באחת הפגישות הקרובות נדון על המדרשה בעבודה.

- בארבע אחרי הצהריים הגיע דיפנבייקר, מי שהיה ראש ממשלת קנדה

וקיבל אותי במאי 1961 בחביבות רבה. שמחתי מאוד לבואו. אתו באו אשתו,

השגריר הקנאדי ואשתו ועו"ד, מקורב כנראה לדיפנבייקר, זה נשחנה הרבה.

שמיעתו לקחה והוא משחמש במכשיר שמיעה, ואעפ"כ כשלא הרימוחי קולי במידה

מספקת לא שמע דברי, והייתה צריך לחזור על דברי בקול יותר רם.

כשאמרתי לו שהננו נפגשים עכשיו שנינו כשהננו אזרחים אצל פשוטים,

העיר שאתה פרשת מרצונך, אבל אותי הוציאו מהממשלה. הוא הסביר לי עמדתו

בסרוב לקבל נשק גרעיני בתנאי קנדי: הוא דרש שהנשק יסגר על שני מפחחות -

אחד בידו ואחד בידי קנדי, אבל האמריקנים עמדו על כך שההכרעה היא רק

בידיהם, ובזאת הוא לא רצה, שקנדה תהיה תלויה ברצון אמריקה. אמרתי שנהגת

כמו די-גול. הוא הכחיש שהיה אי פעם ליברל. הוא שאלני על סיבת פרישתי.

אמרתי לו האמת. שרתחתי בממשלה כחמש עשרה שנה, וכשראיתי שאפשר לי לסמוך

על שני חברים בענייני בטחון - שהוא בעיני הדבר העיקרי בישראל - חטבתי

שמוטב להתפטר. לא רצוי שהמדינה תזוהה באיש אחד, אני גם רוצה לקרוא

יותר משיכלתי בזמן שרוחי ואני רוצה לכתב קצת. שאל אם אבטוביוגרפיה?

אמרתי לא. סיפרתי שבפרישתי לפני עשר שנים קבלתי הזמנה מדובלדיי מארה"ב

שאכחוב חולדות חיי, הם גם הציעו לי לשלוח *ghost writers*

לעזור לי במלאכה. סרבתי, כי איני חותם על שום דבר שאיני כוחב בעצמי

ואין לי עדיין ענין בעבר חיי. שוחחנו על השנק המשותף ועל עמדתו של

די-גול, על איחוד אירופה. הוא היה במצרים. נחרסם מאישיותו של נאצר.
הוא איש נבון, דואג לצרכי עמו. על ישראל לא דובר כלל. סיפרתי לו על
השיחה של ז'ורנליסט בריטי עם נאצר, כשהאחרון אמר לו (לא לפרסום)
שאילו היה מזדמן אתי בחדר סגור, רק שנינו, היו מגיעים לידי שלום אחרי
שתי שעות, ומה קרה כשהחזרתי את העתונאי לנאצר בידיעה שאני מוכן להיפגש
אחו בשויץ, ביוון או אפילו בקהירו לשם כך ונאצר החחייך בסענה שהוא
עסוק בהקמת פדרציה משולשת.

היום גם נודע על פירסון לאחר שהגיע לשלפון עשה חוק שראש ממשלה
יוסיף לקבל כל חייו משכרתו גם לאחר שיחדל להיות ראש ממשלה.

בצאתו מצריפי - משום מה הוא שמע שאני בעצמי הקימוחי את הצריף,
ואמרתי לו שאין לזה שחר כמו להרבה אגדות - אמר לי כי שדה בוקר נהפך ל-
אין הגעתי הנה לפני עשר שנים ומדוע החלטתי אז להשתקע כאן, הוזכנהי
לארוחת ערב בבית השגריר הקנדי ביום ג' הבא (שעה שמונה בערב) והבטחתי
לבוא. השגריר אמר לי שאני יכול לבוא בחולצה פחוהה.

- בארוחת ערב בקבוץ חכחה לי הפתעה. כרגיל פוחחים בליל שבת בשירה.
גם הפעם עשו זאת. בסיום השירה קם עמוס וברך אותי (פוליה העירה מיד -
והיכן פוליה, כולם פרצו בצחוק) על שובי הנה לאחר פרישתתי.

בחשובתי הקצרה אמרתי שאיני חדש פה - אם כי בשבוע זה הרגשתי שאני
מחודש, לאחר שראיתי דבר פה שאני בטוח שרק בישראל זה יתכן: בוא משפחות

עם שלושה ילדים (מכפר בלום ומשמר השרון) ומשפחות עם ילד אחד - מקבוצים מושרשים, שבהם קיימו על המצוות - ובכל זאת עקרו עצמם מסביבה חבריה שלהם ושל ילדיהם ובאו לקבוץ קטן, נאבק בקשייו במדבר שומם. סיפורתי גם - בשביל החברים הצעירים שלא היו פה לפני עשר שנים - כיצד נחלתי בראשוני שדה-בוקר לפני עשר שנים בשובי מאילת לירושלים ומדוע החלטתי באותו רגע לפרוש ולהתיישב פה - כי ברצון בני דורי (אנשי העליה השנייה) וברצוני היו ליצור הכל מחדש בארץ ע"י עבודתנו, ולא ניתן לנו הד בר, בכל אופן לא ניתן לי, ופה ראיתי שדבר זה הולך ונעשה, כי לפני היווסד שדה בוקר לא היה פה סימן של עץ או עשב או ספח מים - והיו צריכים ליצור הכל מחדש, לרבות האדמה שחאה ראויה לעיבוד.

15.9.63, יום א'

המכתבים שוב גוזלים היום כל זמני. אמש וכל הבוקר עד 13 עסקתי

בחשובות למכתבים. חיים ישראלי שלה לי אה"צ ספר:

"the Arabs and the World"

"the Arab Israel Conflict"

- פרקמיוחד

(עמודים 180-212) מנסה להציג כאילו באוקסייביוח הסכסוך האומלל,

ובו יש פסקה זו (עמוד 192) -